

In gesprek met scholen over verzuimmeldingen via DUO:

Handreiking voor leerplichtambtenaren
en doorstroomcoaches

1. Inleiding

Waarom deze handreiking?

Ingrado krijgt van haar leden vaak het signaal dat scholen verzuim niet goed melden: veel meldingen worden te laat gedaan en/of in de melding ontbreekt informatie die voor leerplicht of het Doorstroompunt belangrijk is.

Met dit document willen we leerplichtambtenaren en doorstroomcoaches helpen om het gesprek op scholen over de verzuimmeldingen die zij via DUO doen aan te gaan. Op die manier willen we bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van de (inhoud) van de verzuimmeldingen. Het is daarbij belangrijk om kennis te hebben van de manieren waarop scholen in hun softwarepakketten of via het verzuimloket van DUO verzuim moeten melden. In dit document laten we zien welke eisen vanuit DUO gesteld worden aan een verzuimmelding. Daarnaast laten we zien hoe die eisen zijn uitgewerkt in het formulier van het DUO verzuimloket en bij de verschillende softwarepakketten waarmee scholen verzuim kunnen melden.

De belangrijkste reden waarom informatie die jij nodig hebt in een verzuimmelding ontbreekt, is dat scholen niet verplicht zijn om die informatie in te vullen om een verzuimmelding te kunnen doen.

Gesprekken over aanwezigheid/verzuim in het algemeen

Deze handreiking gaat niet over het gesprek met scholen over het belang van het registreren en melden verzuim (zowel geoorloofd als ongeoorloofd) in zijn algemeenheid. Daarvoor heeft Ingrado andere documenten opgesteld

zoals de [Handreiking en checklist aanwezigheidsbeleid](#).

Hoe is dit document tot stand gekomen?

Voor de totstandkoming van dit document zijn in de zomer van 2024 gesprekken gevoerd met medewerkers van leerplicht en Doorstroompunten, van DUO en van softwareleveranciers. De informatie die in dit document wordt gedeeld is ter controle aan hen voorgelegd.

Het uitgangspunt van de gesprekken was Bijlage 2: Service Relatief Verzuim uit het Programma van Eisen voor Onderwijsvoorstellen van DUO¹. In een Programma van Eisen staat geformuleerd aan welke eisen berichten over verzuimmeldingen moeten voldoen. Softwareleveranciers baseren zich bij de inrichting van hun softwarepakketten op dit Programma van Eisen.

Over welke softwarepakketten is informatie verzameld?

In onderstaand overzicht zie je over welke softwarepakketten informatie is opgenomen in deze handreiking.² Per pakket is weergegeven in welke onderwijssector het (voornamelijk) wordt gebruikt.

Daarnaast staat vermeld of het een generiek pakket betreft of dat het een gespecialiseerd pakket betreft. Het verschil tussen een generiek pakket en een gespecialiseerd pakket is dat in een generiek pakket ook allerlei andere informatie wordt verzameld dan alleen informatie over absentie en verzuim en dat een gespecialiseerd pakket dat niet doet.

¹ <https://duo.nl/zakelijk/images/pve-verzuim-voor-onderwijsinstellingen-versie-13.pdf>

² Over twee softwarepakketten (EA-Match en Osiris) zijn wel gesprekken gevoerd maar is geen informatie in dit document opgenomen.

Tabel 1: De in deze handreiking meegenomen softwarepakken

Onderwijssector	Softwarepakket	Bijzonderheden
Primair onderwijs	Esis	Generiek
	ParnasSys	Generiek
Voortgezet onderwijs	Magister	Generiek
	Somtoday	Generiek
Middelbaar Beroepsonderwijs	Eduarte	Generiek
	Presto	Gespecialiseerd

Opbouw van deze handreiking

In hoofdstuk 2 van deze handreiking geven we je informatie over wat scholen verplicht aan moeten leveren in een verzuimmelding en welke informatie zij wel kunnen maar niet persé moeten invullen. Hierdoor wordt duidelijk waarom bepaalde informatie die jij nodig hebt, vaak ontbreekt.

We doen dat aan de hand van drie informatie-onderdelen in een verzuimmelding³.

1. Informatie over de leerling/student en diens ouders/verzorgers of andere contactpersonen
2. Informatie over de contactpersoon van de school
3. Informatie over het relatief verzuim

We beschrijven per onderdeel welke informatie scholen verplicht zijn om in te vullen als zij een verzuimmelding doen en welke informatie zij niet verplicht hoeven in te vullen. Onder ieder overzicht wordt toegelicht wat dit voor jou kan betekenen. Vervolgens vermelden we per softwarepakket welke mogelijkheden of instellingen er zijn voor de niet-verplichte onderdelen van een verzuimmelding.

In hoofdstuk 3 geven we per softwarepakket een overzicht van de manier waarop dat scholen wel of niet ondersteunt bij de constatering dat de school een verzuimmelding moeten doen.

³ In de verzuimmeldingen wordt ook informatie meegestuurd over de school, en de onderwijslocatie. Dat hebben we in deze handreiking buiten beschouwing omdat daar geen problemen mee zijn in praktijk.

2. Hoe melden scholen verzuim via DUO

Als scholen een verzuimmelding doen, gaat dat via een formulier dat zij invullen bij het DUO verzuimloket of via het softwarepakket dat zij gebruiken. De eisen die door DUO zijn gesteld voor het doen van een verzuimmelding zijn voor alle scholen in het po, vo en mbo dezelfde. Scholen zijn niet verplicht om alle informatie die voor jou belangrijk kan zijn als je een verzuimmelding oppakt, in te vullen. Om een verzuimmelding in te kunnen dienen bij DUO is het verplicht om een aantal gegevens aan te leveren. Een ander deel is optioneel.

Een deel van die niet-verplichte informatie is essentieel voor de uitvoering van het werk van leerplechtambtenaren en doorstroomcoaches. Scholen zijn zich hier misschien niet altijd van bewust. Het is daarom van belang om hierover het gesprek aan te gaan met de school.

Tip

Informeer of 'jouw' school verzuim meldt via het formulier op het verzuimloket of via een koppeling met DUO via hun softwarepakket. Vraag in het laatste geval welk softwarepakket voor de verzuimmeldingen wordt gebruikt. Het is handig om dat te weten omdat je dan in het gesprek kan ingaan op specifieke mogelijkheden van dat pakket.

Waarom is niet alle informatie verplicht?

De gegevens die worden opgevraagd in een verzuimmelding zijn in de eerste plaats gebaseerd op wet- en regelgeving. DUO heeft in samenspraak met vertegenwoordigers van scholen, leerplecht en Doorstroompunten bepaald welke informatie wel en welke informatie niet verplicht moet worden ingevuld bij een verzuimmelding. Er is voor gekozen om niet alle informatie verplicht te stellen omdat:

- De bereidheid van scholen om verzuim dan groter zou zijn omdat het hen minder tijd kost
- Het risico op fouten in de verzuimmelding te beperken (foute verzuimmeldingen kunnen niet door DUO worden verwerkt en komen daardoor niet bij leerplecht of het Doorstroompunt terecht)
- Sommige informatie in een specifieke verzuimmelding niet van toepassing of niet relevant is (bijvoorbeeld de einddatum bij Langdurig verzuim dat nog gaande is).

2.1 Informatie over de leerling/student en diens ouders/verzorgers

In onderstaand overzicht zie je welke informatie scholen verplicht aan moeten leveren in de verzuimmelding bij of aan DUO en welke informatie daarbij niet verplicht is. Een verzuimmelding kan niet gedaan worden zonder de verplichte informatie. De niet-verplichte informatie hoeft de school niet, maar mag en kan ze wel aanleveren.

... In de verschillende softwarepakketten

Voor primair onderwijs

In **ESIS** kan de school geen informatie over de ouders/verzorgers toevoegen aan de verzuimmelding. Er wordt gekeken of dit in de nieuwe versie van dit pakket die in ontwikkeling is, wel mogelijk wordt gemaakt.

In **ParnasSys** kunnen de gegevens van ouders/verzorgers of andere contactpersonen van een leerling automatisch worden meegestuurd op voorwaarde dat die gegevens bekend zijn en niet als geheim zijn geclassificeerd. De melder moet die optie dan wel eerst aanvinken in de melding.

Tip voor verbetering kwaliteit verzuimmeldingen!

Leg aan de gebruiker van ParnasSys uit waarom deze informatie belangrijk voor je is en vraag degene die de verzuimmelding doet deze optie altijd aan te vinken.

Tip

Voor voortgezet onderwijs

In **Magister** worden het telefoonnummer en het emailadres van de leerling automatisch meegestuurd als die informatie er is. De ouders/verzorgers van leerlingen of andere contactpersonen moeten handmatig worden toegevoegd.

In **Somtoday** kan het emailadres van de leerling niet mee worden geleverd in de verzuimmelding. De contactgegevens van de ouders/verzorgers of een andere contactpersoon en het telefoonnummer worden automatisch meegestuurd als de school heeft ingesteld dat de gegevens over contactpersonen van de leerling moeten worden meegestuurd. Vanuit Somtoday staat deze optie in principe aangevinkt maar de school kan dit uitvinken.

Tabel 2: Verplichte en niet-verplichte Informatie over de leerling/student en diens ouders/verzorgers of andere contactpersonen in een verzuimmelding bij of aan DUO

Verplicht	Niet verplicht
Het Burgerservice-nummer of onderwijsnummer	
	Afwijkend woonadres van de leerling
	Telefoonnummer van de leerling/student
	Emailadres van de leerling/student
	Contactpersonen voor de leerling (als een contactpersoon voor de leerling wordt ingevoerd moet ook een <u>telefoonnummer</u> of <u>e-mailadres</u> worden meegegeven). Het is niet verplicht om <u>de relatie van de contactpersoon tot de leerling</u> in te vullen.

Tip

Tip voor verbetering kwaliteit verzuimmeldingen

Als in de verzuimmeldingen van een school die Somtoday gebruikt (vaak) de gegevens van de ouders/verzorgers van een leerling ontbreken, ga dan in gesprek met de school en leg uit waarom die gegevens voor jouw werk belangrijk zijn. Vraag ze of ze de optie dat de gegevens over de contactpersonen van de leerling worden meegestuurd aangevinkt willen laten.

Voor middelbaar beroepsonderwijs

In **Eduarte** kunnen het telefoonnummer en het emailadres van de student automatisch meegestuurd worden met de verzuimmelding. Of dat gebeurt is afhankelijk van de manier waarop de school dat heeft ingesteld. Dat geldt ook voor de informatie over de wettelijk vertegenwoordigers van de studenten die minderjarig zijn (mits vastgelegd).

Tip

Tip voor verbetering kwaliteit verzuimmeldingen

Als in de verzuimmeldingen van een school die Eduarte gebruikt (vaak) de gegevens van de ouders/verzorgers van een leerling ontbreken, ga dan in gesprek met de school en leg uit waarom die gegevens voor jouw werk belangrijk zijn. Vraag de school om standaard in te stellen dat deze informatie standaard wordt meegestuurd.

In **Presto** wordt het telefoonnummer van de student automatisch meegestuurd. De informatie over de ouders/verzorgers wordt niet automatisch meegestuurd. Informatie over de ouders/verzorgers kan wel worden vermeld. Daar moet de melder een extra handeling voor verrichten.

2.2 Informatie over de contactpersoon van de school

In onderstaand overzicht zie je welke informatie scholen verplicht aan moeten leveren in de verzuimmelding bij of aan DUO en welke informatie daarbij niet verplicht is. Een verzuimmelding kan niet gedaan worden zonder de verplichte informatie. De niet-verplichte informatie hoeft de school niet, maar mag en kan ze wel aanleveren.

Als je een verzuimmelding hebt ontvangen, wil je als leerplichtambtenaar graag contact kunnen krijgen met iemand van de school die jou meer informatie kan geven over het verzuim van een leerling of student. In de verzuimmelding krijg je mogelijk niet de informatie de persoon die je daar het beste voor kan benaderen en ontbreekt bijvoorbeeld het telefoonnummer van de contactpersoon.

Tabel 3: Verplichte en niet-verplichte informatie over de contactpersoon van de school in een verzuimmelding bij of aan DUO

Verplicht	Niet verplicht
De contactpersoon vanuit de school	
Emailadres van de contactpersoon	
	Functie van de contactpersoon
	Telefoonnummer van de contactpersoon

Wat betekent dit voor jou?

Het is voor scholen dus niet verplicht om informatie over de functie van de contactpersoon of het telefoonnummer van de contactpersoon op te nemen in de verzuimmelding. Daardoor kan het vooral bij grote onderwijsinstellingen ingewikkeld en tijdrovend zijn om in contact te komen met de juiste persoon. Als dit informatie is die vaak ontbreekt bij de verzuimmeldingen van een school, vertel dan waarom die informatie belangrijk voor jou is en het heel helpend zou zijn als de school die informatie wel meestuurt. Kijk hieronder of er makkelijke oplossingen voorhanden zijn in het softwarepakket dat de school gebruikt. Mogelijk is de school hier niet goed van op de hoogte.

... In de verschillende softwarepakketten

Voor primair onderwijs

In **ESIS** selecteert degene die de verzuimmelding doet de naam van de contactpersoon. De informatie over de functie van de contactpersoon en het telefoonnummer van de school komen automatisch mee.

In **ParnasSys** komen de informatie over de contactpersoon van de school en het telefoonnummer automatisch mee als die informatie elders in het pakket is opgeslagen. Indien gewenst kunnen deze in een specifieke verzuimmelding worden aangepast.

Voor voortgezet onderwijs

In **Magister** selecteert degene die de verzuimmelding invult wie de contactpersoon vanuit de school is. Het telefoonnummer van de contactpersoon komt automatisch mee als die informatie elders in het pakket beschikbaar is.

In **Somtoday** worden de naam en het emailadres van degene die de verzuimmelding doet automatisch ingevuld als contactpersoon van de school. De verzuimmelder kan die vervangen door de gegevens van een andere contactpersoon. Het telefoonnummer wordt niet automatisch meegestuurd maar kan altijd handmatig ingevuld worden.

Voor middelbaar beroepsonderwijs

In **Eduarte** is de standaardinstelling dat de gegevens van de ingelogde gebruiker als contactpersoon worden opgenomen. Die kunnen vervangen worden door de contactgegevens van een andere collega. Daarnaast kan een cc naar een andere contactpersoon of behandelaar gestuurd worden. De functie van de contactpersoon komt niet automatisch mee.

In **Presto** kunnen onderwijsinstellingen verschillende keuzes maken voor wat betreft het automatisch of handmatig invullen van een contactpersoon en voor het telefoonnummer dat zij laten zien (een persoonlijk nummer of een algemeen nummer van de instelling).

2.3 Informatie over het relatief verzuim

In onderstaand overzicht zie je welke informatie scholen verplicht aan moeten leveren in de verzuimmelding bij of aan DUO en welke informatie daarbij niet verplicht is. Een verzuimmelding kan niet gedaan worden zonder de verplichte informatie. De niet-verplichte informatie hoeft de school niet, maar mag en kan ze wel aanleveren.

Tabel 4: Verplichte en niet-verplichte informatie over het relatief verzuim in een verzuimmelding bij of aan DUO

Verplicht	Niet verplicht
Soort verzuim, scholen kunnen kiezen uit: <ul style="list-style-type: none"> • 16 uur in 4 weken • Langdurig relatief verzuim • RMC verzuim 18+ • Luxeverzuim • Overig verzuim • 16 uur in 4 weken 18+ 	
	Toelichting verzuim
Begindatum verzuim	Einddatum verzuim = bij langdurig relatief verzuim niet verplicht
Einddatum verzuim = verplicht bij 16 uur in 4 weken	
	Precieze uren of dagdelen waarop verzuim plaats vond
Vermoedelijke reden verzuim (Dit is een open vraag)	
	Verbijzondering overig verzuim. Keuze uit: <ul style="list-style-type: none"> • Vermoedelijk ongeoorloofd verzuim • Mogelijk langdurig ziek
Ondernomen actie. Er kunnen meerdere acties worden opgegeven. Keuze uit: <ul style="list-style-type: none"> • Brief gestuurd • Telefonisch contact • Contact met ouder(s) /verzorger(s) • Gesprek gevoerd • Verzuimde tijd ingehaald • Interne begeleiding • Zorgadviesteam • Gesprek met begeleidende instantie • Anders, namelijk 	
	Toelichting ondernomen actie
Actie van leerplicht/Doorstroompunt gewenst <ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nee 	
Toelichting als geen actie gewenst dan toelichting	Toelichting als actie gewenst
Moet melding prioriteit krijgen <ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nee 	
Een LRV melding krijgt automatisch prioriteit 'ja'	

Geen bruikbare informatie ingevuld bij de vermoedelijke reden

Bij een verzuimmelding is de school verplicht antwoord te geven op de vraag wat de *vermoedelijke reden van het verzuim* is. Het gaat om een open vraag. Het is de bedoeling dat de school daar in een of meer zinnen antwoord geeft. In de praktijk komt het vaak voor dat daar iets is genoteerd (bijvoorbeeld een punt) waarmee geen antwoord is gegeven op die vraag.

Tip

Ga hierover met de school in gesprek. Bedenk van tevoren in welke gevallen deze informatie echt niet mag ontbreken en leg uit waarom die informatie van jou van belang is. Probeer tot een afspraak te komen over de manier waarop de school zo kan beantwoorden dat die tegemoet komt aan haar eigen en aan jouw wensen.

... Actie gewenst en prioriteit in de verschillende softwarepakketten

In alle softwarepakketten zijn zowel de verplichte als de niet-verplichte velden opgenomen. De pakketten verschillen alleen in de standaardinstellingen bij 'actie gewenst' en 'prioriteit melding'

Voor primair onderwijs

In **ESIS** staat 'actie gewenst' standaard op 'ja' en of de melding prioriteit moet krijgen standaard op 'nee'.

In **ParnasSys** staat 'actie gewenst' standaard op 'nee' en of de melding prioriteit moet krijgen standaard op 'nee'.

Voor voortgezet onderwijs

In **Magister** staat 'actie gewenst' standaard op 'ja' en of de melding prioriteit moet krijgen standaard op 'nee'.

In **Somtoday** staat 'actie gewenst' standaard op 'ja' en of de melding prioriteit moet krijgen standaard op 'nee'.

Voor middelbaar beroepsonderwijs

In **Eduarte** staat 'actie gewenst' standaard op 'nee' en of de melding prioriteit moet krijgen standaard op 'nee'.

In **Presto** staat 'actie gewenst' voor RMC-meldingen standaard op 'ja' en of de melding prioriteit moet krijgen standaard op 'nee'. Voor 16 uur in 4 weken 18- en 16 uren in 4 weken 18+ staat dit op 'ja' indien er binnen de periode van 4 weken al een andere melding voor de student bestaat van de types 16 uur in 4 weken 18-, 16 uren in 4 weken 18+, of RMC. Een school kan als zij dat wenst 'actie gewenst' standaard op ja laten zetten op het moment dat de verzuimmelding in Presto aangemaakt wordt.

3. Ondersteuning in softwarepakketten ten behoeve van tijdig melden

Je kunt je voorstellen dat het een hele klus is voor scholen om het overzicht te houden over hoeveel verzuim er is bij leerlingen en wanneer de hoeveelheid verzuim is bereikt waarvoor melding moet worden gedaan bij leerplicht

of het Doorstroompunt. Vrijwel alle softwarepakketten proberen dat makkelijker te maken. In onderstaand overzicht staat per pakket weergegeven op welke manier dat gebeurt.

Tabel 5: Notificaties en rapportages voor verzuim per softwarepakket

Softwarepakket	Ondersteuning en vorm	Bij welk verzuim
Esis	Notificaties	<ul style="list-style-type: none"> • 16 uur verzuim in 4 weken • 4, 8 en 12 uur ongeoorloofde afwezigheid in vier weken • 7 dagen opeenvolgend ziek in de afgelopen vier weken • 4, 8, 12, 16 keer ongeoorloofd te laat in de afgelopen vier weken
ParnasSys	Geen	Niet van toepassing
Magister	Notificaties	<ul style="list-style-type: none"> • 16 uur in 4 weken • Langdurig relatief verzuim • Verzuim RMC 18+
Somtoday	Rapportages	<ul style="list-style-type: none"> • 16 uur in vier weken • School kan ook andere rapportages uit laten draaien (bijvoorbeeld van Langdurig relatief verzuim)
Eduarte	Notificaties	<ul style="list-style-type: none"> • 16 uur in 4 weken • School kan ook andere notificaties instellen (bijvoorbeeld van Langdurig relatief verzuim)
Presto	Notificaties en Rapportages	<ul style="list-style-type: none"> • Voor alle vormen van wettelijk verzuim • School kan ook andere rapportages uit laten draaien (tbv preventief handelen).

Tip

Gezien de notificaties en/of de rapportages die in bijna alle softwarepakketten worden gegeven in het geval van wettelijk verzuim, is moeilijk te begrijpen dat het zo regelmatig voorkomt dat scholen verzuim veel te laat melden bij leerplicht of het Doorstroompunt. Ga hierover in gesprek met de school: wordt er iets gedaan met de notificaties of rapportages? Komen die bij de juiste personen terecht? Is de school zich ervan bewust dat ze verzuim vaak te laat melden? Zijn er inhoudelijke redenen voor waarom de school (soms) niet meldt als de grens voor wettelijk verzuim bereikt is. Welke zijn dat dan?

Vraag op de scholen die gebruik maken van een softwarepakket waarin geen notificaties of rapportages worden opgeleverd hoe zij het overzicht proberen te houden over de hoeveelheid verzuim per leerling.

4. Tot slot

Deze handreiking helpt je om het gesprek te voeren over hoe scholen verzuimmeldingen doen bij DUO. Het is belangrijk dat leerplicht en Doorstroompunten *daarnaast* met scholen het gesprek voert over *waarom* ze verzuim moeten melden en alert moeten zijn op de aanwezigheid van leerlingen/studenten. Liefst meerdere keren per jaar. Idealiter doet niet iedere gemeente dat afzonderlijk van elkaar maar worden hier in een regio duidelijke afspraken over gemaakt.

December 2024
www.ingrado.nl
info@ingrado.nl

Deze handreiking is mede tot stand gekomen met subsidie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Iedere jongere heeft
recht op onderwijs
en ontwikkeling.

Daar maken wij werk van!

Ingrado